1. **AMAÇ:** Bu protokolün amacı, yatağa bağımlı/öz bakımını yapamayan hastaya vücut banyosu uygulamada standart bir yöntem belirlemektir.
2. **KAPSAM:** Bu protokol tam vücut banyosu uygulama faaliyetlerini kapsar.
3. **SORUMLULAR:** Servis/Ünite Hemşiresi
4. **TANIMLAR:**

- **Supine:** Sırt üstü yatış pozisyonu
- **Fowler:** Oturur pozisyon
- **Semi Fowler:** Yarı oturur pozisyon

5. **UYARILAR ve ÖNERİLER:**

- Bireyin bağımlılık derecesine göre bakıma katılımı sağlanmalıdır.
- Bireyin ihtiyacına göre bakım belirlenmelidir.
- Bakım sırasında hemşire bireyin güvenliğini sağlamalıdır.
- Bireyin mahremiyetine özen gösterilmelidir, işlem sırasında yatağın perdesi çekilmeli veya paravan ile kapatılmalıdır.
- Bakım temiz alandan kirli alana doğru (yüz, kollar, eller, koltuk altı, göğüs ve karın bölgesi, bacaklar ve ayaklar, sırt, perine bölgesi, anal bölge) yapılmalıdır.
- Bakım uzak taraftan yakın tarafa doğru yapılmalıdır.
- Temizlik için alkol içermeyen sabun kullanılmalıdır.
- Deri bütünlüğünü korumak amacıyla cilt bakımında pudra kullanılmamalıdır.
- Cilt bakımında nemlendirici kullanılabilir.
- Basınç bölgelerine, hassas ve kuru cildin üzerine masaj uygulanmamalıdır.
- Bakım sırasında hemşire kendisi ve bireyin vücut mekaniğine dikkat etmelidir.
- Bakım sırasında hava akımı olmamasına dikkat edilmelidir.
- Mevcut ise işlemlerde vücut silme seti malzemeleri kullanılabilir.
- Tek taraf felçli olup sürekli yatan bireyde; günlük bakım, temiz alandan kirli alana ve sağlam bölgeden felçli bölgeye doğru yapılır. Sağlam bölgede silme işlemi yukarı doğru yapılırken felçli kısımda aşağı doğru yapılır (Silme işlemi resim 1'de gösterildiği şekilde yapılmalıdır)

Resim l. Tek Taraf Felçli Hastada Silme Yönü

Koyu Renkli Alan: Felçli Bölge **Açık Renkli Alan:** Normal Bölge

ARAÇ ve GEREÇLER:

- Yıkama küveti (2 adet)
- Su (ısısı 43-46°)
- Sıvı sabun / duş jeli (PH'sı 5.5-6)
- Sabunlama bezi (2 adet)
- Yüz ve banyo havlusu
- Nemlendirici (vücut, el, ayak)
- Temiz iç çamaşır, hasta önlüğü/ gecelik/ pijama
- Ağız bakım malzemeleri
- Temiz yatak takımı

- Hasta bezi/ yatak koruyucu pet
- Non- steril eldiven
- Povidon iyot
- Traş bıçağı
- Tarak
- Tırnak makası
- Sürgü, ördek
- Maske
- Bone
- Tek kullanımlık önlük / box önlüğü

7. **UYGULAMA:**

- İşlem öncesi hasta ve hasta yakınlarına uygulama hakkında bilgi verilir.
- Eller **"El Hijyeni Talimatına"** uygun yıkanır.
- Önlük, bone, maske ve eldiven giyilir.
- Malzemelerle birlikte hasta başına gidilir.
- Hastanın gereksinimine göre sakal ve koltuk altı tıraşı yapılır.
- Oda kapısına uyarı asılır.
- Açık kapı ve pencereler kapatılır.
- Oda ısısı 25 °C'ye ayarlanır.
- Yatak kenarına paravan perde kullanılır.
- Bireyin mahremiyeti korunur.
- Yıkama küvetinin biri sabunlu, diğeri duru su ite doldurulur.
- Bireyin işlem sırasında rahatlığı için, boşaltım ihtiyacı varsa sürgü/ ördek verilir.
- Bireyin kıyafetleri çıkarılır.
- Yatak rahat çalışılabilecek yüksekliğe getirilir. Bireyin basının altından yastık alınır. Hasta yatağın hemşireye yakın olan tarafına alınır, başının altına bir havlu yerleştirilir. Yatak banyosu supine, semifowler veya fowler pozisyonunda verilebilir.
- Ağız, göz, el, ayak ve perine bakımları tekniğine uygun olarak yapılır.
- Sabunlama bezi, ıslatılıp ele sarılır. Bezin ucu ile önce uzak taraf göz kapağı içten dışa doğru, sonra yakın taraf göz kapağı aynı şekilde silinir.
- Yeniden sabunlanan bez ile önce alın, sonra burun üstü ve kenarları, yanaklar ve çene silinir, durulanır kurulanır.
- Yeniden sabunlanan bez, ele sarılarak uzak taraftan yakın tarafa doğru boyun ve kulak silinir.
- Yeniden sabunlanan bez ile uzak taraftaki omuz bölgesinden başlanarak küçük dairesel hareketlerle parmak uçlarına kadar kollar silinir.
- Bireyin mahremiyeti korunarak sabunlama bezi ile uzaktan yakına, yukarıdan aşağıya doğru göğüs ve karın bölgesi silinir. Kadınlarda ve kilolu bireylerde göğüs altları ve aralarına dikkat edilir.
- Birey yan çevrilerek sırt bölgesi enseden iliak bölgeye kadar yukarıdan aşağıya doğru silinir. Tekrar sırt üstü çevrilir.
- Bacaklar silinir.
- Bireyin tüm vücudu aynı sıra gözetilerek ve her bölgede bez değiştirilerek durulanır ve kurulanır.
- Gerekiyorsa, deriyi nemlendirmek için vücut losyonu ve yağı sürülür.
- Yatak takımları değiştirilir.
- Temiz iç çamaşırı, hasta önlüğü/ gecelik/ pijaması giydirilir.
- Bireyin saçları taranır.
- Uygun pozisyon verilir.
- Yatak kenarları kaldırılır.
- Atıklar **"Tıbbi Atık Yönetimi Talimatı"** na uygun şekilde atılır.
- Eldiven, önlük, maske ve bone çıkarılır.
- Eller **"El Hijyeni Talimatına**" uygun şekilde yıkanır.
- Yapılan işlem **"Hemşire Gözlem Formu"** na kaydedilir.

İlgili Dokümanlar:

- Tıbbi Atık Yönetimi Talimatı
- El Hijyeni Talimatına
- Hemşire Gözlem Formu